

Vliv nízkých dávek kyseliny acetylsalicylové na výskyt anémie u starších pacientů ve studii ASPREE

Prof. MUDr. Jan Václavík, Ph.D., FESC

Interní a kardiologická klinika FN Ostrava

Souhrn

Václavík J. *Vliv nízkých dávek kyseliny acetylsalicylové na výskyt anémie u starších pacientů ve studii ASPREE*. Remedia 2024; 34: 139–140.

Cílem *post hoc* analýzy studie ASPREE bylo zjistit vliv nízkých dávek kyseliny acetylsalicylové (ASA) na anémii, koncentraci hemoglobinu a sérového feritinu. Studie prokázala, že nízké dávky ASA zvyšují výskyt anémie a působí pokles koncentrace feritinu u jinak zdravých starších dospělých nezávisle na závažném krvácení. U starších osob užívajících ASA je třeba zvážit pravidelné monitorování koncentrace hemoglobinu.

Klíčová slova: studie ASPREE – kyselina acetylsalicylová – anémie – koncentrace feritinu – koncentrace hemoglobinu.

Summary

Václavík J. *The impact of low-dose acetylsalicylic acid on the development of anemia in senior participants of the ASPREE trial*. Remedia 2024; 34: 139–140.

The aim of the *post hoc* analysis of data obtained in the ASPREE trial was to evaluate the impact of low-dose acetylsalicylic acid (ASA) on the development of anemia, hemoglobin concentration, and serum ferritin levels. The trial showed that low-dose ASA increased the risk of anemia and caused hemoglobin concentration decrease in otherwise healthy senior adults independently of the occurrence of serious bleeding. Regular hemoglobin concentration monitoring should be contemplated in senior patients treated with ASA.

Key words: ASPREE trial – acetylsalicylic acid – anemia – ferritin concentration – hemoglobin concentration.

Úvod

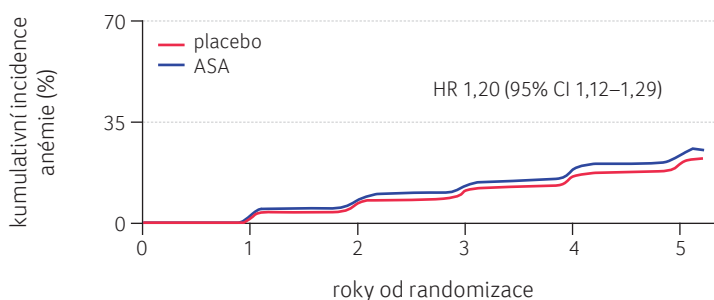
Denní užívání nízké dávky kyseliny acetylsalicylové (ASA) zvyšuje závažné krvácení, ale jen málo studií zkoumalo její vliv na zásoby železa v organismu a anémii. Cílem *post hoc* analýzy studie ASPREE (ASpirin in Reducing Events in Elderly) bylo zjistit vliv nízkých dávek ASA na anémii, koncentraci hemoglobinu a sérového feritinu [1].

Metoda

Studie proběhla v centrech primární a komunitní péče v Austrálii a ve Spojených státech amerických a zúčastnily se jí osoby žijící v komunitě ve věku 70 let nebo více. Do studie bylo zařazeno přes 19 000 osob a randomizováno k užívání 100 mg ASA denně nebo placebo. Každoročně byla měřena koncentrace hemoglobinu, hodnota feritinu byla měřena na začátku studie a tři roky po randomizaci.

Výsledky

Výskyt anémie ve skupině s ASA byl 51,2 příhody na 1 000 pacientoroků a ve skupině s placebem 42,9 příhody na 1 000 pacientoroků (poměr rizik [HR] 1,20; 95% interval spolehlivosti [CI] 1,12–1,29), **graf 1** [1]. Koncentrace hemoglobinu poklesly o 3,6 g/l za pět let ve skupině s placebem a ve skupině s ASA byl zaznamenán strmější pokles o 0,6 g/l za pět let (95% CI 0,3–1,0 g/l). U 7 139 účastníků s výchozími hodnotami feritinu a hodnotami ve třetím roce měla skupina s ASA vyšší prevalenci koncentrací feritinu nižších než 45 µg/l ve třetím roce ve srovnání s placebem (465 [13 %] vs. 350 [9,8 %]) a větší celkový pokles koncentrace feritinu o 11,5 % (95% CI

počet pacientů v riziku

	0	1	2	3	4	5
placebo	9 106	8 606	7 547	5 648	3 653	1 724
ASA	9 047	8 483	7 389	5 443	3 530	1 650

GRAF 1 Kumulativní incidence anémie podle léčebných skupin ve studii ASPREE; podle [1] – McQuilten, et al., 2023.

ASA – kyselina acetylsalicylová; CI – interval spolehlivosti, confidence interval; HR – poměr rizik, hazard ratio

9,3–13,7 %) ve srovnání s placebem (**graf 2A, B**) [1]. Analýza citlivosti kvantifikující účinek ASA při absenci závažného krvácení přinesla podobné výsledky.

Závěr

Studie tedy zjistila, že nízké dávky kyseliny acetylsalicylové zvyšují výskyt anémie a působí pokles koncentrace feritinu u jinak zdravých starších dospělých nezávisle na závažném krvácení. U starších osob užívajících kyselinu acetylsalicylovou je třeba zvážit pravidelné monitorování koncentrace hemoglobinu.

Literatura

- [1] McQuilten ZK, Phuong Thao LT, Pasricha S-R, et al. Effect of Low-Dose Aspirin Versus Placebo on Incidence of Anemia in the Elderly: A Secondary Analysis of the Aspirin in Reducing Events in the Elderly Trial. *Ann Intern Med* 2023; 176: 913–921.

Prof. MUDr. Jan Václavík, Ph.D., FESC

Interní a kardiologická klinika FN Ostrava
17. listopadu 1790/5, 708 52 Ostrava-Poruba
e-mail: jan.vaclavik@fno.cz